

Start Ung – livskvalitet og smerte i generasjoner

Til rektor ved ..... skole

Dato

Søknad om å gjennomføre et forskningsprosjekt

Dette er en forespørsel om elever på 9.trinn og deres foresatte ved din skole kan inviteres til et forskningsprosjekt om livskvalitet og smerter blant ungdom og deres foresatte som gjennomføres høsten 2018 og januar 2019.

Bakgrunn og formål

Formålet med prosjektet er å få ny kunnskap om livskvalitet og smerter blant ungdom og deres foresatte. Bakgrunn for prosjektet er at man i de senere år har sett en negativ utvikling når det gjelder subjektive helseplager hos barn og ungdom slik som hodepine, rygg/nakkesmerter og magesmerter. Disse problemene går utover dagliglivet og aktiviteter, og kan blant annet føre til dårlig søvn og fravær fra skole. Vi vet ikke nok om årsaker til eller omfang av disse problemene og hvordan de utvikler seg over tid, men trendene gir grunn til bekymring når det gjelder norske ungdommers helse. Vi ønsker å studere hvilke faktorer som påvirker livskvalitet, smerte og mestring av smerte, samt sammenhengen mellom smerter og livskvalitet. Videre ønsker vi å undersøke hvordan sosiale sammenhenger (for eksempel livsstil, søvn, stress, ensomhet, psykososiale faktorer og familie) påvirker smerte og livskvalitet hos ungdom og deres foresatte. Vi vil også undersøke potensielle familie- og regionale mønstre.

Forskningsprosjektet vil foregå blant 800 tilfeldig valgte ungdom på 9. trinn og deres foreldre på Agder og i Oslo-regionen. Elevene er valgt ut på bakgrunn av skoleklassetilhørighet. En statistiker har trukket ut skolene tilfeldig med utgangspunkt i en liste fra Statistisk Sentralbyrå. En forskergruppe fra Universitet i Agder, fakultet for helse- og idrettsvitenskap, og OsloMet – storbyuniversitetet, fakultet for helsefag, er ansvarlige for forskningsprosjektet.

Forskningsprosjektet er en doktorgradsstudie som ledes av professor Gudrun E. Rohde. På oppdrag fra Universitetet i Agder har NSD – Norsk senter for forskningsdata AS vurdert at behandlingen av personopplysninger i dette prosjektet er i samsvar med personvernregelverket.

Hva innebærer deltakelse i forskningsprosjektet for skolen?

- Doktorgradsstipendiat Hilde T. Mikkelsen og/eller førsteamanuensis Siv Skarstein vil kontakte skolen ved rektor for å gjøre avtale om en dag hvor en prosjektmedarbeider kan besøke skolen og informere elever på 9.trinn om prosjektet. Rektor vil også bli bedt om å formidle informasjon om prosjektet videre til aktuelle klasselærere slik at det eventuelt kan gjøres avtaler direkte med klasselærerne.
- En prosjektmedarbeider vil besøke skolen og informere elever på 9.trinn om prosjektet både muntlig og skriftlig. Om mulig, er det også ønskelig at prosjektarbeideren kan delta med informasjon på et foreldremøte. Ungdom under 16 år må få samtykke av sine foresatte for å få lov til å delta i prosjektet. Det vil sendes ut informasjon til elevenes foresatte, og deres samtykke til ungdommenes og egen deltagelse vil innhentes gjennom et samtykkeskjema som foresatte får tilgang til på Start Ung sitt eget nettsted (<https://startung.uia.no>). Ungdom samtykker til egen deltakelse i begynnelsen av spørreskjemaet de får tilsendt.
- Hvis rektor tillater det, er det ønskelig å legge ut informasjon om prosjektet samt link til prosjektets nettside på skolens hjemmeside og eventuelt også på facebook-siden til 9.trinn på skolen og/eller facebook-gruppen til de ulike 9.klassene ved skolen.
- Elever og deres foresatte vil bli bedt om å svare på en internettbasert spørreundersøkelse som kan besvares via mobil/nettbrett/PC. Kun elever som har fått samtykke fra sine foresatte til deltakelse, kan delta. Aktuelle elever vil fortrinnsvis fylle ut spørreskjemaene i en skoletime, dette vil ta ca 20-30 minutter. En prosjektmedarbeider vil være tilstede på skolen for å hjelpe til den dagen spørreundersøkelsen gjennomføres. Spørreskjemaet vil bestå av en rekke spørsmål som til sammen gir informasjon om ungdoms helse og livskvalitet. Det vil blant annet bli stilt spørsmål om sosial og kulturell bakgrunn, forhold til venner og familie, skole/fritid, tro på egen mestring, opplevelse av smerter, stress, livskvalitet og søvn. Foresatte som ønsker å se hele spørreskjemaet kan henvende seg til prosjektleder for Start Ung. Svarene som elevene gir vil bli koblet sammen med svarene fra deres foresatte for å se om man kan finne noen sammenhenger her. Elevene vil ikke få tilgang til svarene som foresatte gir i spørreundersøkelsen, og omvendt.
- For å sikre elevene en mulighet til å ta eget valg vedrørende deltakelse uten påvirkning fra foresatte, de andre elevene eller fra skolen, er det ønskelig at skolen gir elevene et tilbud om å jobbe på egen hånd med skolearbeid som er tilrettelagt slik at alle jobber på pc/nettbrett/mobil i klasserommet mens undersøkelsen pågår. På denne måten vil det ikke være åpenbart hvem

som besvarer undersøkelsen og hvem som ikke deltar. Om ønskelig kan Start Ung tilby forslag til alternativ oppgave som det kan jobbes med innen tematikken livskvalitet/smerte.

- Skolehelsetjenesten ved skolen vil bli kontaktet og informert muntlig og skriftlig om prosjektet, da undersøkelsen inneholder noen spørsmål om forhold som kan oppleves sensitive og vekke negative følelser.
- Om ønskelig kan vi som takk for deltakelse tilby skolen mulighet for at en prosjektmedarbeider kan komme på skolen og ha undervisning/innlegg innen tematikken og ungdoms psykiske helse.

Frivillig deltakelse i forskningsprosjektet

Det er frivillig å delta i prosjektet. Elever og deres foresatte kan når som helst og uten å oppgi noen grunn trekke seg fra prosjektet, uten konsekvenser.

For videre informasjon om forskningsprosjektet henviser vi til Start Ung sitt nettsted (<https://startung.uia.no>).

Vi håper på et positivt samarbeid med deres skole. For at den innsamlede informasjonen skal være mest mulig nøyaktig er det viktig at så mange som mulig deltar - uansett om man er plaget av smerte eller ikke.

Med vennlig hilsen

Guðrun E. Rohde

Professor, prosjektleder
Universitetet i Agder

Kristin Haraldstad

Førsteamanuensis
Universitetet i Agder

Sølvi Helseth

Professor
OsloMet - storbyuniversitetet

Siv Skarstein

Førsteamanuensis
OsloMet - storbyuniversitetet

Hilde T. Mikkelsen

Doktogradsstipendiat
Universitetet i Agder